

RAE

sõnumid

JAANUAR
2004

TÄNA LEHES:

- KOKKUVÕTE
AASTAST 2003
- KOOLILÕUNA RAE
VALLA ÕPILASTELE
- VAIDA AJALOOST

ÕNNITLEME JAANUARIKUU SÜNNIPÄEVALAPSI

PAUL LUNDA	100	HILDA TAMM	70
TATJANA LUPANOV	93	PILVI-RENAME TAHK	70
SALME PROOS	92	ALAEKSANDRA SAVOLAINEN	70
JEKATERINA NÄRJA	92	HELJU KULDKEPP	70
VALENTIN TAMM	91	LAINA LAIMETS	70
HELENE KRUSEMENT	88	OLGA IVANOVA	65
LINDA SENTSOVA	88	ARNOLD VIIGIMÄE	70
ILSE SEPP	85	ERICH TOOMET	70
TOINI KIURU	84	LEOPOLD MATIZEN	70
HERMELINE RÄTSEP	84	ALEKSANDER VELLO	65
LEIDA PAJUSALU	83	ANTS KASTEHEIN	65
HEIKKI BERENDSEN	83	RICHARD TIISMUS	65
RICHARD KAASIK	83	AIVO UUK	65
AINO NIINEPUU	82	JAAN RÄÄTS	65
LAINA KASK	81	AVO KASS	65
ASTA KESKÜLA	81	LEILI TAMM	60
TATJANA NIKITINA	81	TIIA TAMMJÄRV	60
AINO LINK	81	AINO JÜRGENHAL	60
LEO OTSMANN	81	LUULE TAMMEPÕLD	60
ALFRED OJAMÄE	81	MAARJA KLAUS	60
ADELE HAMM	80	MALL SIIAK	60
LIA POLTIMÄE	75	ÜLO NOOR	60
KLAVDIA PUHK	75	HEIKKI TIKAS	60
SILVI JÜRGENS	75	ARNOLD HERT	60

DETSEMBRIKUUS REGISTREERITUD SÜNNID:

MARIA LISETTE ARAND
MERIL KISKONEN
KLENN KOMPUS
KAROLIINA KULLAMAA

MIKK LAINEVOOL
MIRKO LAINEVOOL
MARCUS MAAR
JOHANNES NAAB
ANDREAS GEORG NEIMAR

AXEL-MARTIN
TAMMEKAND
RASMUS UNOJAN
ARABELLA VASSUS

TAGASIVAADE AASTASSE 2003

Möödunud aasta oli Rae vallale edukas ja teguderohke, kuid vaatamata sellele tuli ette olukordi, kus lahenduste leidmine oli nende jaoks, kelle korraldada valla kohalik elu küllaltki keeruline.

2002. aasta oktoobrikuus toimusid kohalike omavalitsuste valimised ja rahva mandaadi sai uue koosseisuga volikogu, kes määras omakorda ametisse vallavalitsuse. Nii uue volikogu kui ka vallavalitsuse sisulise töö algus jäigi aastasse 2003. On tõde, et enne kui saavutatakse hea koostöö, tuleb saavutada üksmeel, et ühiste eesmärkide nimel asuda läbimõeldult tegutsema. Ehk on seda asjaolu arvestades ka mõistetavad Rae vallas võimulolevate erakondade ja valimisliitude vahel tekkinud vaidlused. Mõningase tagasilöögi valla arengule - seda eeskätt kapitalikulude eelarve mittetäitmisele - jätsid hilissügisel sündmused, mis olid seotud vallavalitsuse tagasiastumise ja tollase koalitsiooni lagunemisega.

Aastat 2003 iseloomustas Rae vallas kiire areng. Tähtsate teede ristpaigas asuv Rae vald on ligitõmbav nii ettevõtjatele kui ka elamuehitajatele. Nii alustas eelmisel aastal Põrguväljal tööd Kalevi kommivabrik, jätkus Jüri Tehnopargi arendustegevus, algatatud ja kehtestatud on rohkem detailplaneeringuid kui kunagi varem. Praegu veel paberil detailplaneeringute järgi võib juba ette kujutada, milliseks kujuneb elukeskkond 5-10 aasta pärast. Seega aastat 2003 võib lugeda suurte muutuste alguse aastaks. Samas aga paneb see kohustuse kaaluda läbi kõik sammud nii, et Rae valla

kodanikud võiks olla kindlad, et tulevikus kujunev elukeskkond on parim ja kõikidele siinsetele elanikele mugav ja turvaline.

Head ja sisulist tööd on aastal 2003 teinud meie haridus- ja kultuuriasutused. Kasvav elanikkond sunnib vallavalitsust üha rohkem tähelepanu pöörama sellele, et õppimis- ja kasvamistingimused lastele oleksid head ja jätkuks piisavalt vaba aja veetmise võimalusi. 2003. aastasse jääb Vaida uue spordi-hoone avamine, samuti remonditi koole ja lasteaedu. On hädavajalik selle tegevusega jätkata.

2003. aastast jäid 2004. aastasse ka mitmed tähtsad tööd, nagu Jüri Gümnaasiumi rekonstrueerimine, Rae valla üldplaneeringu koostamise lõpetamine ja vastuvõtmine. Esimeses järjekorras aga vajavad lahendamist kohaliku elu arendamist takistavad probleemid, nagu Peetri, Järveküla, Rae ja Lehmja küla ja Aasaku aleviku piirkonna vee-ettevõtja määramine ning Lagedi puurkaevu ehitamisega seonduv.

Aastakokkuvõttes tunduvad tavaliselt olevat justkui lõplikult joont alla tõmbavad. Tegelikult võib öelda, et üks aastaring ei ole piisavalt pikk aeg, selleks, et kõik 2003. aastal Rae vallas alustatu oleks lõpule jõudnud kaheteistkümne kuuga. Pigem võime öelda, et 2003. aastal alustati protsessidega, mille tulemusi näeme mõne aasta pärast.

Ago Soasepp
Rae vallavanem

RAE VALD 2003 ARVUDES

RAE VALLA ELANIKKOND

Rae vallas elas Eesti rahvastikuregistri järgi 2003. aasta 31. detsembri seisuga 7912 inimest (vrd. 2002. aasta detsembrikuus 7720), neist vanuses 0-6 eluaastat 599, vanuses 7-18 eluaastat 1412.

Pensionäre elas Rae vallas detsembrikuu seisuga 1331*.

Peresid, kus kasvas enam kui neli last oli 19*.

Registreeriti 98 lapse sünd (vrd 2002 aastal 81). Manalateele läks 58 vallakodanikku (vrd 2002 aastal 59).
(*andmed Eesti rahvastikuregister, *sotsiaalamet*)

HARIDUS

Rae valla lasteaedades käis 312 last. (Lasteaias Pillerpall 75, Taaramäe 110, Tõruke 127).

Koduseid lapsi oli 266 ning teiste omavalitsuste haldusalas olevates lasteaedades käis 101 last.

Rae valla üldhariduskoolides õppis 908 õpilast. (Lehmja Põhikoolis 101; Vaida Põhikoolis 129; Lagedi Põhikoolis 129; Jüri Gümnaasiumis 549, neist põhikooliosas 424 ja gümnaasiumiosas 125.

Teiste omavalitsuste haldusalas olevates koolides õppis 401 õpilast, neist Tallinna üldhariduskoolides 354.

(*andmed kultuuri- ja haridusamet*)

PLANEERIMIS- JA EHITUSTE GEVUSEST*

2003. aastal kehtestati 38 detailplaneeringut (2002.

aastal 29) Kokku algatati 82 detailplaneeringut (2002 aastal 66).

Projekteerimistingimusi hoonete ja tehnorajatiste projekteerimiseks anti 2003. aastal välja 206.

Ehituslubasid ja kirjalikke nõusolekuid väljastati 260 ning kasutuslubasid 73.

KESKKOND JA HEAKORD*

2003. aastal anti 50 üksikpuude raie luba, 18 kaevetöö luba, kooskõlastati 20 vee erikasutusloa taotlust, 3 jäätmeloa taotlust ja 3 välisõhusaasteloa taotlust.

Tehti 14 ettekirjutust heakorra rikkumise kohta

Karuputke võõrliigi tõrjeks mürgitati juuni- ja juulikuus ligikaudu 6400 m² ja niideti 1,4 ha suurune maa-ala.

Remonditi 10 kilomeetrit valla teid.

MAAREFORMIGA SEONDUV 2003. AASTAL*

Maa ostueesõigusega erastamise korraldusi vormistati 302, pooleliolevaid toimikuid on 148 (puuduvad maa mõõtmise toimikud). Maa ostueesõigusega erastamise toimikuid on lõpetatud 1621.

Õigusvastaselt võõrandatud vara tagastamise ja kompenseerimise korraldusi on vormistatud 88. Toimingute tähtaega pikendati 150 õigustatud subjektile.

(**andmed arengu- ja planeerimisamet*)

TASUTA LÕUNASÖÖK KOOLIAASTA LÕPUNI

Rae vald tasub kuni 31. maini 2004 valla eelarvest kõikide õpilaste koolilõuna alates 5. klassist, kelle elukohana on Eesti rahvastikuregistris registreeritud Rae vald. 1. - 4. klassi õpilastele on tasuta koolilõuna tagatud riigi poolt. Praeguse korra järgi ei ole oluline mitte see, millises koolis laps õpib, vaid see, milline on tema elukoht rahvastikuregistri järgi.

Väljaspool Rae valda õppivad lapsed peavad tasuta koolilõuna saamiseks pöörduma oma kooli tootlustaja poole, kes esitab arved koos nimekirjadega Rae Vallavalitsusse.

Lähem info telefonil 605 67 83, Krista Koppel

Heli Niin
Kultuuri- ja haridusameti juhataja

ÜHINE KOOLITUSPÄEV PÕHIKOOIIDE ÕPETAJATELE

Rae valla kolme põhikooli - Vaida, Lehmja ja Lagedi õpetajad kogunesid 8.-9. jaanuaril koolitusele Lehmja Põhikooli. Koolituse teema oli "Arenguvestlused ja koostöö lastevanematega", milles tutvustati võimalusi hea koostööga ja vastutusvõimelise klassikollektiivi kujundamiseks, samuti seda, kuidas arvestada lapse arenguvajadusi. Koolituse viisid läbi Tallinna Pedagoogikaülikooli õppejõud Jaana Leemet ja Valdek Rohtma. Kahepäevasel koolitusel oli kolmest põhikoolist kokku 33 osalejat. Osalejate sõnul täitis koolitus igati oma eesmärgi. Lisaks koolituse kasutegurile said õpetajad koolituse käigus jagada üksteisele nii omi kogemusi kui ka välja tuua koolielu kitsaskohti. Ühiselt leiti, et igas koolis oleks vajalik sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi ametikoht. Kursuse lõppedes anti igale osalejale tõend.

Osavõtjate sõnutsi koolituspäev läks igati korda ja loodame, et koostöö Rae valla koolide vahel jätkub edaspidigi.

kultuuri- ja haridusamet

Koolivaheajal istusid koolipinki õpetajad, et täiendada oma ametialaseid teadmisi.

TÄNUSÕNAD RAE VALLA HARIDUSTÖÖTAJATELE!

*Suur on see, mis särab end säästmata.
Põlemiseks pole vaja põhjust.
Palumiseks pole vaja põhjendust. /---/
Artur Alliksaar*

Head Rae valla haridusvaldkonna töötajad, suur tänu teile tehtud töö eest möödunud aastal 2003! Koos töötatud aeg tõestab, et me tahame edasi minna, oma keskkonda paremaks muuta ning haridus- ja kultuurielu arendada. Paljuski aitab sellele kaasa hea koostöö Rae valla haridus- asutuste vahel.

Kultuuri- ja haridus- asutuste juhtide aastalõpu viimane töökoosolek 30. detsembril Rae Kultuuri-

keskuses võttis kooku lõppenud aasta. Pisut pidulikumal töökoosolekul ütlesid valla kultuuri- ja haridus- asutuste juhtidele tänusõnu vallavanem Ago Soasepp ja abivallavanem Endel Lepik. Soovime, et alanud aasta oleks lisaks tõisele meeolule ka rõõmutoov ja rahuldust pakkuv.

Head koostööd soovides
Rae valla kultuuri- ja haridusamet

KAPITALIKULUD RAE VALLA 2003. AASTA EELARVES

Rae valla kapitalikulude eelarve moodustas Rae valla eelarvest 2003. aastal 18,4% ehk 14,8 miljonit krooni.

Kuhu kasutas Rae vald siis investeeringute raha lõppenud aastal? Peamised investeeringuobjektid olid **haridusasutused**: Lagedi põhikooli söökla remont, Tõrukese, ja Pillerpalli lasteaia ruumide remondid ja uue inventari muretsemine, Taaramäe lasteaia fassaadi remont ja Vaida põhikooli katuse vahetus. Valmis Jüri Gümnaasiumi eskiisprojekt.

Rahalisi eraldisi tehti külade, alevike **välisvalgustuse rajamisel**. Lõpetati Patika küla välisvalgustuse rajamine. Täiendati välisvalgustust Peetri külas, Assaku alevikus, Jüri aleviku Laste tänavas ja Jüri Gümnaasiumi ja Taaramäe lasteaia vahelisel alal ning Vaidas Vana-Tartu maanteel.

Teede ja tänavate ehitusega seoses olid valla eelarves ette nähtud summad järgmistele objektidele. Alustati Jüri aleviku Laste tänavarekonstrueerimisega, remonditi Suursoo teed, asfalteeriti Vana-Järveküla tee, Jüri aleviku Allika tänav ja Tuule kvartali teed, ehitati Aruküla põigu tee alus. Veel toetas vald 50% ulatuse Tammiku tee 21, 23, 27 korterelamute esiste parklate rekonstrueerimist.

Keskonnakaitse investeeeringuid tehti järgmistes valdkondades: Lagedi Jaama tänavamaja kanaliseerimine, Lagedi puurkaev-pumpla projekteerimine, Lagedi prügimäe sulgemine.

Raha oli valla planeeritud, kuid kahjuks ei suudetud kasutada ja realiseerida raha, mis oli planeeritud Jüri kiriku katuse uuendamiseks, Rae Kultuurikeskuse renoveerimiseks, Lagedi puurkaevu ehitamiseks ning Jüri Gümnaasiumi söökla renoveerimiseks.

Endel Lepik
abivallavanem

2004. aasta algul lõpetati Lagedi Põhikooli söökla renoveerimistööd.

VÄLJAKU ELAMUKVARTALI DETAILPLANEERINGUST

Viimase pooleteise aasta jooksul on eelkõige Jüri aleviku paljude elanike kui ka vallavalitsuse aktiivse huvi orbiidis olnud Jüri aleviku edasine areng ja sellega seoses Väljaku elamukvartali detailplaneering.

Väljaku elamukvartaliga seonduv on arutluse all olnud juba pea aasta. 2003. aasta kevadel arutlusel olnud Väljaku elamukvartali detailplaneeringu lähtetingimused tühistati ja septembrikuus andis Rae Vallavalitsus välja uued lähtetingimused detailplaneeringu koostamiseks.

Möödunud aasta lõpupäevil toimus 2003. aasta septembrikuus antud uute lähtetingimuste alusel koostatud detailplaneeringu avalik arutelu. Nüüdseks on muutunud liikluskeem, vähenenud samuti majade arv ja korrigeeritud tulenevalt parandusettepanekutest asendiplaani.

Väljaku elamukvartaliga seoses on üks tulisemaid punkte olnud, planeeritavate **korterite arv ja**

täisehitusprotsent. Ka on tuntud muret sellepärast, et elamukvartali rajamisel kasvab elanike ja sõiduautode arv alevikus üleliia.

Nüüdseks kavandatakse esialgselt plaanitud korterite asemele rajada ligikaudu **kolmandiku võrra vähem korterid**. Seejuures võib arendamise käigus korterite arv veelgi väheneda juhul, kui tulevased korteristjad eelistavad suuremaid kortereid. Tänapäevane arvestus põhineb väikeste (eelkõige 2-toaliste) korterite suurel arvul. Kortrite arvu veelgi olulisem vähendamine viib aga korterite müügihinna väga kõrgeks, sest teed ja kommunikatsioonid ehitatakse ikkagi välja ettenähtud mahus. Liiga kõrge hind aga ei oleks praegu Jüris üleskasvanud noorele põlvkonnale, kes samuti siia kodu rajada soovivad, enam vastuvõetav. Silmas pidades, et **viimased korterimajad valmisid Jüris aastatel 1991-1992** ning Jüri aleviku ümbrusse on kerkinud ja on kerkimas uusi ettevõtteid, on juba täna tuntav nõudlus uute

korterite järele. Seda kinnitavad ka arendaja poolt läbi viidud küsitlused valla uutes suuremates ettevõtetes.

Parima arhitektuurse lahenduse saamiseks viis arendaja läbi arhitektuurikonkursi kuue arhitektuuribüroo vahel, mille võitis Arhitektuuristuudio Kirsima ja Niineväli. Hooned on kavandatud inimsõbralike 2- kuni 4-korruseliste sektsioonidena. **Kinnistu täisehituse protsent on 12,5**, mis on väiksem kui Tallinna Nõmme linnaosas. Lahendatud on kõrghaljastuse juurdetoomine ja laste mänguväljakud kõigi majadegruppide juures. Väljaku kinnistut hakkab läbima valgustatud kõnnitee koos jalgrattateega. Liikluse hajutamiseks on ette nähtud **uus väljasõit vallamaja tagant** Aaviku teele.

Enne detailplaneeringu esitamist volikogule **sõmitakse valla valitsuse ja arendaja vahel koostöökokkulepe**.

Selles lepitakse kokku alljärgnevas.

Esiteks, arendaja kohustub teostama Väljaku kinnistule elamute ehituse etappidena, mis on kavandatud mitme aasta peale. See tähendab seda, et pika aja jooksul säilib võimalus pallimänguks samadel tingimustel, nagu see täna on.

Teiseks, arendaja reserveerib ühe osa vallamaja taha jäävast maast 12-korterilise munitsipaalomnise ehitamiseks. Ainult juhul, kui vald arendusperioodi lõpuks ei ole leidnud võimalust munitsipaalmaja tellimiseks, ehitatakse see maja välja tavalise 12 korteriga elamuna, milles vallal on võimalik osta oma sotsiaalsete probleemide lahendamiseks osa kortereid. Täna on läbi korduvate avalikustamiste ja detailplaneeringu esialgse lähteülesande korrigeerimise jõudnud detailplaneeringu menetlemisega lõppjärku. Väljaku kinnistu detailplaneering on saanud kõik vajalikud kooskõlastused.

Vallavalitsuse seisukoht on, et Väljaku kinnistu detailplaneerimisel saavutatud vastab valla huvidele ja vajadustele, sobib valla arengustrateegiaga. Vallale on oluline, et elanike lisandumisega **suureneb valla tulubaas**, mis arvestuslikult on Väljaku kinnistu puhul kuni 3 miljonit krooni lisatulu aastas. See on täiendav raha eelkõige valla sotsiaalsete probleemide lahendamiseks.

Endel Lepik
abivallavanem

Väljaku elamukvartal.

RAE VALLAVALITSUS**teatab järgmiste detailplaneeringute algatamisest:**

- **Rae küla Viskari kinnistu detailplaneering**
Algatatud Rae Vallavolikogu 11. novembri 2003 otsusega nr 154.
- **Rae küla Kroosi 3 kinnistu detailplaneering**
Algatatud Rae Vallavolikogu 11. novembri 2003 otsusega nr 155.
- **Vaidasoo külas asuva Leppsalu kinnistu detailplaneering**
Algatatud Rae Vallavolikogu 9. detsembri 2003 otsusega nr 182.
- **Kadaka külas asuva Viikmanni kinnistu maatüki IV detailplaneering.**
Algatatud Rae Vallavolikogu 9. detsembri 2003 otsusega nr 183.
- **Järveküla küla Laasi I kinnistu maatüki II detailplaneering**
Algatatud Rae Vallavolikogu 9. detsembri 2003 otsusega nr 184.
- **Karla külas asuva Sepasilla kinnistu detailplaneering**
Algatatud Rae Vallavolikogu 9. detsembri 2003 otsusega nr 185.

ja järgmise detailplaneeringute kehtestamisest:

- **Järveküla küla Otsa 4 kinnistu detailplaneering**
Detailplaneeringuga nähakse ette kinnistu hoonestada ühe kahekorruselise korterelamuga ja abihoonetega. Planeeritava ala suurus 1,7 ha.
Kehtestatud Rae Vallavolikogu 9. detsembri 2003 otsusega nr 181.

Täpsustus!

2003. aasta detsembri Rae Sõnumites ilmus eksitav informatsioon. Rae Vallavolikogu 11. novembri 2003. aasta otsusega nr 159 algatati **Järveküla küla Kangru II kinnistu detailplaneering**, mitte Järveküla küla Kangru I kinnistu detailplaneering. Vabandame.

RAE VALLAVALITSUS**teatab:****LAGEDI ALEVIKU POTTERI KINNISTU DETAILPLANEERINGU****avalikust väljapanekust****12. JAANUARIST KUNI 26. JAANUARINI 2004****Detailplaneeringuga tehakse ettepanek jagada Potteri kinnistu
11 pereelamukrundiks****Detailplaneeringuga saab tutvuda Rae vallamaja II korruse fuajees,
Jüri alevik Aruküla tee 9, igal tööpäeval ja Lagedi Raamatukogus,
Lagedi alevik Jaama 1, raamatukogu lugejatele avatud aegadel.****Märkused ja ettepanekud detailplaneeringu kohta esitada kirjalikult Rae
Vallavalitsusse või e-posti aadressil info@rae.ee
hiljemalt 26. jaanuari kella 17.00.**

RAE VALLAVOLIKOGU DETSEMBRIKUU ISTUNGID

Detsembrikuus kogunes vallavolikogu neljal korral.

9. detsembril toimus volikogu korraline istung ning 2., 4. ja 23. detsembril erakorralised istungid.

2. detsembri erakorralise istungi päevakorra projektis oli 11 punkti.

Päevakorra kinnitamisel hääletati päevakorrast välja volikogu esimehe valimine, volikogu aseesimehe valimine, volikogu alatise keskkonnakomisjoni esimehe valimine, volikogu alatise haridus- ja kultuurikomisjoni esimehe valimine.

Vallavolikogu algatas neli detailplaneeringut - Lagedi alevikus ja Karla külas asuva Jüri tee 51 kinnistu detailplaneeringu, Pildiküla külas Kaevu tänav 2 asuva kinnistu detailplaneeringu, Rae külas asuva Jaanivälja kinnistu detailplaneeringu, Patika külas asuva Jaki kinnistu detailplaneeringu.

4. detsembri erakorralise vallavolikogu istungi päevakord kinnitati 11punktisena.

Volikogu esimeheks valiti **Priit Põldmäe**, aseesimeheks **Toomas Välimäe**, aseesimehena jätkab ka Jaan Hiio. Volikogu valis Rae vallavanemaks **Ago Soasepa** ja nimetas ametisse 5-liikmelise vallavalitsuse.

Haridus- ja kultuurikomisjoni esimeheks valiti **Vello Voog** ning kinnitati volikogu alatise haridus- ja kultuurikomisjoni koosseis: Maarika Vorsmann, Eele Sekk, Anneli Kontson, Esta Hio, Anneli Kihulane, Krista Koppel, Ormar Lutsberg, Linda Pihu, Reet Raudkepp, Sven-Allan Sagris, Peeter Sipelgas.

Keskkonnakomisjoni esimeheks valiti **Peeter Nõmmik**, kinnitati ka volikogu alatise keskkonnakomisjoni koosseis: Teet Sibrits, Ain Unt, Raul Väinsar, Priit Põldmäe, Peeter Lorents, Veigo Gutmann, Laur Linnupõld, Jaan Hiio.

Samuti kinnitati volikogu alatise majandus- ja eelarve komisjoni koosseis, kuhu kuuluvad Enn Kikas (esimees) Endel Albin, Peeter Böckler, Raul Väinsar, Enn Mänd, Kaarel Tamm, Priit Põldmäe, Krista Teearu, Toomas Välimäe, Tiit Teder.

9. detsembri korralise istungi päevakorra kinnitas volikogu järgmiselt.

1. Rae Vallavolikogu 19. augusti 2003 otsuse nr 115 "Eluruumi vabastamise eest rahalise kompensatsiooni maksmine" muutmine
2. Järveküla küla Otsa 4 maaüksuse detailplaneeringu kehtestamine
3. Patika ja Vaidasoo külas asuva Leppsalu kinnistu detailplaneeringu algatamine
4. Kadaka külas asuva Viikmanni kinnistu maatüki IV detailplaneeringu algatamine
5. Järveküla külas asuva Laasi I kinnistu maatüki II detailplaneeringu algatamine
6. Karla külas asuva Sepasilla kinnistu detailplaneeringu algatamine
7. Majandus- ja eelarve komisjoni aseesimehe vabastamine ja uue aseesimehe valimine

8. Haridus- ja kultuurikomisjoni aseesimehe vabastamine ja uue aseesimehe valimine
9. Arengukomisjoni esimehe vabastamine ja uue esimehe valimine
10. Maamaksumäära kehtestamine ja maamaksust maksuvabastuse rakendamine 2004. aastal II lugemine
11. Rae valla lasteaedade põhimääruste I lugemine
12. Volikogu 19. augusti 2003 otsuse nr 115 "Eluruumi vabastamise eest rahalise kompensatsiooni maksmine" muutmine
13. Volikogule laekunud informatsioonid

Esimese päevakorrapunkti arutelu katkestati ja otsuse eelnõu suunati majandus- ja eelarve komisjoni seisukoha andmiseks.

Järgmiste päevakorrapunktidenä kehtestas vallavolikogu Järveküla küla Otsa 4 maaüksuse detailplaneeringu ning algatas Patika ja Vaidasoo külas asuva Leppsalu kinnistu detailplaneeringu, Kadaka külas asuva Viikmanni kinnistu maatüki IV detailplaneeringu, Järveküla külas asuva Laasi I kinnistu maatüki II detailplaneeringu, Järveküla külas asuva Laasi I kinnistu maatüki II detailplaneeringu, Karla külas asuva Sepasilla kinnistu detailplaneeringu.

Majandus- ja eelarve komisjoni aseesimehe kohalt vabastati Kaarel Tamm ja uueks aseesimeheks valiti **Tiit Teder**.

Haridus- ja kultuurikomisjoni aseesimehe kohalt vabastati Anneli Kontson ja uueks aseesimeheks valiti **Maarika Vorsmann**.

Arengukomisjoni esimehe kohalt vabastati Arno Kelnik ja arengukomisjoni uueks esimeheks valiti **Toomas Välimäe**.

Kümnenda päevakorrapunkti raames toimus määruse eelnõu Maamaksumäära ja maamaksust maksuvabastuse rakendamine 2004. aastal II lugemine. Loeti eelnõu teine lugemine lõpetatuks ja kehtestati Rae Vallavolikogu määrusega nr 23 Rae valla 2004. aasta maamaksumäär.

Üheteistkümnenda päevakorrapunktina lõpetati Rae valla lasteaedade põhimääruste I lugemine.

Rae valla lasteaedade arengukavade määruse eelnõu otsustati saata vallavalitsusse tagasi.

Viimase päevakorrapunkti raames kandis Priit Põldmäe ette volikogule laekunud informatsioonid.

23. detsembri erakorralise istungi päevakorras oli kaks punkti:

- Rae valla ametiasutuste struktuuri, teenistujate koosseisu ja töö tasustamise korra I lugemine;
- Rae valla 2004. aasta eelarve I lugemine.

Mõlema eelnõu esimene lugemine lõpetati.

MÄÄRUS

Jüri

09. detsember 2003 nr 23

Maamaksumäära kehtestamine ja maamaksust maksuvabastuse rakendamine 2004. aastal

Aluseks võttes maamaksuseaduse (RT I 1993, 24, 248; 1996, 41, 797; 89, 1589; 1997, 82, 1398; 1999, 27, 381; 95, 840; 2000, 95, 612; 2001, 102, 666; 2002, 44, 284) § 5 lõiked 1 ja 2, § 11 lõiked 1, 2 ja 3 ning kuulunud ära Vallavolikogu liikmete arvamused ning Rae Vallavalitsuse ettepaneku, Rae Vallavolikogu

määrab:

1. Kehtestada Rae vallas 2004. aastal kogu maksustatava maa kohta ühtne maamaksumäär 1,0 % maa maksustamishinnast aastas.
2. Vabastada maamaksust alates 01. jaanuarist 2004 kuni 31. detsembrini 2004 Rae vallas alaliselt elavad riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel pensionisaajad nende kasutuses olevalt elumumaalt 500 m² ulatuses tingimusel, et maksuvabastuse taotleja ei saa maa kasutusõiguse alusel rendi- või üüritulu.
3. Maamaksust vabastamiseks esitatakse avaldus Rae Vallavalitsusele hiljemalt 05. jaanuariks 2004. Avaldus peab sisaldama järgmisi andmeid:
 - 3.1 pensionäri ees- ja perekonnanimi, isikukood, pensionitunnistuse number;
 - 3.2 pensionäri alalise elukoha aadress;
 - 3.3 maksustatava krundi aadress ja pindala;
 - 3.4 pensionäri maakasutusõiguse ulatus;
 - 3.5 rendi- ja üüritulu aastas.
4. Mitte rakendada maamaksu soodustust korteriomandite puhul.
5. Avaldada käesolev määrus Riigi Teataja elektroonilises andmekogus.
6. Määrus jõustub 13. detsembril 2003.

Priit Põldmäe
Vallavolikogu esimees

KURITEOD AJAVAHEMIKUL 3. DETSEMBER KUNI 5. JAANUAR

Õöl vastu **6. detsembril** murti sisse Pajupea külas asuvasse AS-i Pakar farmi taparuumi, kust varastati hulgaliselt vasikanahku.

6. detsembril süttis Jüris Veetorni 4 teadmata põhjusel laohoone tagumine osa, milles asusid pakendatult kaminaküttepuid.

10. detsembril varastati Vaidas, AS-i Balcas Eesti välis-territooriumile pargitud lukustamata ustega kaubikust Ford Transit kaks keevitusaparaati.

14. detsembril leiti tapetuna Vaidas Saare tee 17 torkehaavadega naisterahva surnukeha.

Ajavahemikul **23.-30. detsember** siseneti Karla külas Tõnikse tallu ning selle juures olevasse kõrvalhoonesse, kust varastati hulgaliselt esemeid.

Õöl vastu **30. detsembril** murti sisse Vaidas asuvasse garaažiboksisse ning varastati betoonifrees, ketaslõikur, redel, elektri trell, sõiduauto veljed koos rehvidega ja muid esemeid.

Isikutel, kellel on antud kuritegude kohta informatsiooni või teavad varastatud esemete asukohta, palume teavitada Rae valla konstaablit, aadress Jüri, Aruküla tee 9, tel. 6056778, Mikk Altmets, vanemkonstaabel

Rae valla konstaablite vastuvõtuajad:

Konstaabel Mikk Altmets
Esmaspäev kell 10.00 - 13.00
Neljapäev kell 17.00 - 19.00

Konstaabel Kadi Kuuseoja
Teisipäev kell 18.00-20.00
Reede kell 09.00-12.00

Tel. 6056778, Aruküla tee 9, Jüri

**Securitase patrulli
lühinumber
on 1660.
Kutsu abi!**

VALLA AASTALÕPUPIDU RAE KULTUURIKESKUSES

Rae Kultuurikeskuse 2003. aasta viimaseks ürituseks oli juba traditsiooniline aastalõpupidu. Seekordsel peol pakkusid meelelahutust Duett Cabaret, kus laulsid Julia Botvina ja Irina Haak ning elevust tekitas RED Studio ja Riveta oma showprogrammiga. Tantsuansambel pRESIDENT rõõmustas kõiki oma heade tantsulugudega.

Aastalõpupidu on olnud alati suursugune ja särav. Vanas ja väsinud hoones on seda üsna raske saavutada, kuid ometi on selle sära loomisega igal aastal üha paremini hakkama saanud kultuurikeskuse heli- ja valgustehnik MADIS VÕRKLAEV. Peoõhtu paaritunnisele vaatemängule eelnes päevade pikkune ettevalmistus, mis ka öötundidelt oma osa nõudis.

Olgu aastalõpupidu, mõni muu üritus või ei jätku kultuurikeskuse naistöötajatel taipu tehniliste tööde jaoks, siis ikka ja alati on see Madis, kes appi tuleb. Tänamegi Madist kogu kulutatud aja ja vaeva eest!

Täname veel kõiki, kes detsembrikuu kiiretel aegadel abiks olid: Vilve Alumets, Örne Päeske, Jüri Kask, Rain Vellerind, Kristjan Vello, Kaarli Nagel, VAVaheko, MarkoAnderson ja Eventech.

Rae Kultuurikeskus

Duett-Cabaret Julia Botvina ja Irina Haak

Ansambel pRESIDENT ja Rein Laaneorg

Esineb Julia Botvina

Pidulised tantsuhoos

Tantsijad klubist "Red Studio"

RAE TÖÖMALEVA KOKKUTULEKU TULEMUSED

Rae töömaleva kokkutulekul 20. detsembril 2003 osaleti seiklusrajal kahe võistkonnana. Päeva protokoll järgi olid võistkondade tulemused ja saavutatud koht erinevate ülesannete täitmisel järgmised:

Ülesanne	RASTAMEN	JÜRI <i>versus</i> LAGEDI
Puumunapall	29 x / I koht	43 x / II koht
Suusatamine	I koht	II koht
Harkpall	I koht	II koht
Kanalisatsioon	II koht	I koht
Patsi punumine	II koht	I koht
Tasakaal	0,32 sek / II koht	9,5 sek / I koht
Soo	2,12 / I koht	2,54 / II koht

Üldarvestuses saavutas esimese kohta võistkond **Rastaman**. Teisele kohale jäi seega võistkond **Jüri versus Lagedi**.

Suur tänu päeva edukale kordaminekule kõikidele osalejatele! Erilised tänud Vaida Põhikoolile ja valvurile **Aavo Vossusele** igakülgse abi ja toetuse eest. Aitäh tõeliselt põneva seiklusraja eest Matkaexperdile ning **Valdo Kangurile** ja **Kairi Kenderile**. Kiitus eriliste ja oma näoliste kunstiliste kaartide valmistusõpetuse eest daVinci kauplusele ning **Stella Tonnile** ja **Maria Smirnovale**. Samuti suured tänud taustamuusika ja mitmekülgse abi eest **Ott Ristikivile**.

Rae töömaleva kogunemine sai teoks tänu Hasartmängumaksu Nõukogu, Haridus- ja Teadusministeeriumi poolsele projektoetusele.

Kohtumiseni noortega suvises töömalevas ning loodetavasti ka teistes ülevallalistes noorteprojektides!

Lianne Ristikivi
noorsootöötaja

Koostöö patsi punumisel seikluslikul moel.

Võidukas meeskond suuskadel finiši poole "lendamas"

RAE VALLAS TEADLIKUD NOORED!

Rae valla noorte narkoennetuse alane projekt "Teadlik noor - meie tulevik!" sai teoks oktoobrist detsembrini 2003. aastal. Alustatud Kristel Tamme initsiatiivil, toimus projekti käigus neli erinevat koolitustegevust.

Rae valla noorsoopolitseinik Tiiu Karner viis läbi Rae valla koolides ja Jüri noortekeskuses loengud, mille käigus peateemadena käsitleti järgmisi: kas narkootikumid on probleemiks; millised seadused reguleerivad (täpsem tutvustus) alkoholiseadus, tubakaseadus, narkootiliste ja psühhotropsete ainete seadus; mida saab ise ära teha Rae vallas selles osas; filmi "Mõned õlled - eluaegne probleem" tutvustamine.

Järgmine koolitustegevus toimus Jüri noortekeskuses. Lastepsühhiaater Ellu Eik'i juhendamisel vaadati erinevaid õppefilme narkootikumide kasutamisega kaasnevatest probleemidest. Samuti räägiti oma kogemustest ning arvamustest sellise elulaadi suhtes.

Õppevisiidil Tallinnasse vaadati Tallinna noorte poolt ette valmistatud sotsiaalteatrit Tallinna Kesklinna polikliiniku ruumides. Teatrietenduses mängiti läbi elu kurb reaalsus, mis viib noored uimastavate ainete tarvitamiseni.

Novembri lõpus toimus õppelaager Nelijärve Puhkekeskuses. Psühholoog Ester Väljaotsa ja Mart Tartlani juhendamisel tutvuti HIV/AIDSi temaatikaga, arutati suhtlemise erivõimaluste ja

konfliktide lahendamise eriviisidest ning õpiti tundma narkootiliste ainete päritolu ja mõju tervisele. Samuti koostati *sloganid* ja nende alusel plakatid, mis ka koolide esindajate poolt kaasõpilastele näidata viidi.

Projektis osalenud noorte viimasel 2003. a. kogunemisel leiti, et seda teemat peab kindlasti edasi käsitlema peamiselt meie terve elukeskkonna tagamiseks! Nii viiakse jaanuaris-veebruari projektis osalenud noorte poolt koolides läbi viktoriin projekti tegevuse käigus õpitud teemade järgi. Nii on igal Rae valla kooli õpilased võimalus oma teadmised proovile panna.

Aasta lõpus omandas 33 Rae valla noort vastava atestaadi, mis kinnitab nende staatust - **Teadlik noor!** Sellega kaasneb ühtlasi sotsiaalne kohustus olla eeskujuks ja teavitada oma eakaaslasti uimastavate ainete kasutamisega kaasnevatest ohtudest ja kurvast reaalsusest.

Projekt sai teoks tänu riikliku alkoholismi ja narkomaania ennetamise programmi poolt eraldatud toetusele.

Lianne Ristikivi
Noorsootöötaja

Oska öelda ei!

Mõttele enne, kui tarbid!

Narkole lõpp!

Reet Raudkepp on Vaida Raamatukogu juhataja alates 1. septembrist 1972. Reet Raudkepp on sündinud 1954. aastal Põltsamaal, 1972. aastal lõpetas Viljandi Kultuurhariduskooli raamatukogunduse erialala. Oma esimeseks töökohaks valis Reet Raudkepp (Pöder) tema jaoks tundmatu koha Eestimaal - Vaida.

Reet Raudkepp on üles kirjutanud Vaida Raamatukogu ajaloo, mille algusaasta 1925 ühtib kogu valla raamatukogude töö alustamise ajaga. Ülestalletatud Vaida Raamatukogu kroonika on aastatepikkune töö, kus peegeldub 30 aasta jooksul Vaida rahva kultuuriline peegelpilt ja enesekindlus - elada mitte Rae valla ääremaal, vaid ajalooliselt ja kultuuriliselt rikkas paikkonnas, mille arenguruum tuleb kaasajastada. Reet Raudkepp on olnud nn Eesti uue ärkamisaja uute mõtete kandjana Vaida kultuurielu teejuhiks, olnud praeguse Rae valla moodustamise juures, esindanud Vaida elanikke mitmel korral Rae valla volikogus.

Huvi ajaloo ja kodu-uurimise vastu on pärit tema koduloohuviliselt ajalooõpetajalt kooliaastatest Pärnusse 8- klassilisest koolist.

Reet Raudkepp on aastaid kogunud materjale Rae valla ajaloo kohta, eeskätt Vaida aleviku, Aruvalla ja Patika külade kohta. Auväärsed Vaidast pärit kodu-uurijad, Alfred Põldmäe, Alfred Roosmann ja Oskar Raudmets, on teda toetanud Vaida ajaloo materjalide kogumisel ja Vaida aleviku esmanimetamise aastapäevade ettevalmistamisel. Reet Raudkepp omab Rae valla teeneteplaati nr 4.

Varje Malsroos

VAIDA AJALUGU

Vaida küla vanim teadaolev nimi Wartae, Waitae, Warte, Waetho on esmakordselt mainitud Taani Hindamisraamatus aastal 1241. 1423 on kirjutatud Veyte, 1433 Wayte, 1435 Waite, 1586 Waita, 1732 Waida, saksakeeles Wait, ja hetkel Vaida. Arvatakse et Vaida nimi on muistsest isikunimest.

1219. aastal purjetas Taani kuningas Valdemar II suure laevastikuga Eestimaa randa. Alustati Tallinna linna ehitamist ja vallutati lähim ümbrus. Asehaldurina siia jäänud Lundi peapiiskop Andreas Sunesen asus elanikkonda ristiusku pöörama. Ristimisi korraldasid taani preestrid, kes läbisid kihelkonnad küla külalt, märkides üles küla nime, selle suuruse adramaades ja küla valdaja. Nendest üleskirjutustest koostati nn. Taani Hindamisraamat /Liber Census Daniae/, mille redigeeris Tallinna piiskop Thorkill 1241. aastal. Taani Hindamisraamatut säilitatakse praegu Kopenhaagenis Taani Riiklikus Arhiivis. Nii ongi aastal 1241 Taani Hindamisraamatu Suures Eestimaa nimistus Vaskjala kihelkonnas märgitud 15 adramaaline kuninga valduses olev küla Wartae-Vaida.

Tegelikult on asustus Vaidas vanem. Üheks asustuse tekke põhjuseks võib olla Pirita jõgi, mis asub siin üsna ligidal. Muinasajal oli see suur laevatatav jõgi, mida kasutati liiklustena. Selle kõrvale tekkis jõe lookeid ja külasid jälgiv maismaatee, mis viis Soome lahe kaldalt Kesk-Eestisse, Tartu ja Viljandi poole. Tartu maanteed mööda liikusid juba muinasajal kaubad, käisid läbi sõjad ja muud ohud.

1219. aastal vallutasid taanlased Rävalla linnuse ja visa võitluse järel laiendasid oma võimu veel samal aastal tervele maakonnale. Pärast maa vallutamist algas uus ajastu ka asustuse

arengus. Maa jaotati kümnlääniks võõrsilt tulnud vasallidele. Need läänimehed elasid alguses veel linnustes ning said küladest ainult makse. Aegamööda hakkasid tekkima mõisad. Algul küll veskite kujul, kuhu koondati kümnisvili ja kus seda ümber töötati. Küllap oli nii see ka Vaidas. Rahvaarv kasvas rahulike aegade tõttu kiiresti, kuigi rahva õiguslik ja majanduslik olukord muutus järk-järgult halvemaks. Uus kolmevälja süsteem nõudis rohkem harimise all olevat maad. Tekkis uus asustuse tüüpki, levisid väikekülad.

Üksiktalusid ja väikesi põllumajanduslikke asundeid sündis Taani ajal ja sellele järgneval ordu ajal siia-sinna metsade ja soode vahele. Paljudes hajataludes elas vabatalupoegi ja mõned neist olid pärisomandiks väikeaadlikele. Nõnda kujunesid Vaida tänapäeva asustuse kontuurid välja juba keskaja lõpuks. Jäi ainult selle täiendamine ja maa maksimaalne kasutusele võtmine.

See aga ei toimunud enam nii kiirelt. Järgnevad ajajärgud olid rahutud ja kummutasid kõik senised saavutused. XVI sajandi keskpaiku puhkes sõda Liivi ordu ja Venemaa vahel. On kirjutatud: 14. jaanuaril 1578 läinud sõjaülem Klausen Akesen oma meestega teele vaeseid inimesi Uuemõisast (Kose) välja päästma. Ja kui ta kolm penikoormat (25 km) Tallinnast Waitesse jõudis, sai ta külas ühe venelase vangi võtta, kes talle teatas, et Paide ja Uuemõis ühes suurtükkidega kõik on venelaste käes ja andis õiget nõu, et härra Klausen Akesen kohe jälle tagasi pööraku või muidu sattub ta hädasse. Kui Klaus ja sõjamehed seda kuulsid läksid nad ruttu läbi öö jälle tagasi.

Rahvajutt räägib, et Vaida küla rahval olevat soosaarel koobastes olnud pelgupaik, kuhu sõja

eest varju mindi. Vaenlane leidnud tee üles ja tulnud ka soosaarele. Koopa augu ette tehtud tuli ja põletatud rahvas ära. Rahva juhi või vanema nimi olnud Soovard. Siiani kutsutakse seda kohta Soovardi mäeks. Taani valitsemise asemele astus Põhja-Eestis Rootsi. Sõjad kestsid vahelduva eduga terve inimpõlve. Maa lõpmatu laastamine, rahva vägivaldne äraviimine, näljad, katkud - kõik see puudutas valusasti ka Vaidat.

Ja mis sellest veel järele jäi, seda hävitas 1601. aastal puhkenud enneolematu nalg Rootsi ja Poola heitluste ajal Liivimaa pärast. 1620. aasta Rootsi revisjonis oli tühjade adramaade arv suur. Vähem said kannatada teedest eemal ja metsade keskel olevad külad. Rahulikumate aegade tulles püüdis loomulikult kõige enne jalule tõusta mõisamajapidamine. Nii ongi andmeid, et Vaita rajati mõis 1624. ja 1643. aastate vahel. 16. augustil 1643. aastal ostis Tallinna Raad Riia Suurgildi vanemalt Joachim Goldbergilt Vaida mõisa (29 adramaad) 8000 riigitaalri eest ja andis selle 1654. aastal rendile. Edasi läks see pandivaldusena kasutusele rittmeister Magnus Nierothile. Linn ei suutnud rahaliste raskuste tõttu pantkirja lunastada ja järjekordseid protsente tasuda. Seetõttu müüdi Vaida mõis 8000 riigitaalri eest Magnus Nierothile.

Talurahva maksud ja teokoormised tõusid Rootsi ajal märgatavalt, edasi kestis talumaade mõisastamise protsess. 1695. aasta suvel puhkesid talurahva rahutused ka Vaidas. Nende maha surumiseks rakendati paljudel juhtudel sõjalist jõudu. Sel eesmärgil saadeti sõdurid Vaida, Nabala ja teistesse küladesse. 1695 - 1697. aastatel maad laastanud ikaldus, suur näljaaeg ja sajandi vahetusel puhkenud Põhjasõda katkestas arengu. Need on ajad, mil rahvajuttude järgi kihelkondade kaupa ei kuulnud enam koera haukumist ega kukelaulu.

Vanarahva jutu järgi surnud suure katku ajal kogu Vaida rahvas katku, peale ühe mehe. See siis leidnud endale Aruküla või veel kaugemalt kandist naise ja nendest ollagi pärastised Vaida asukad põlvnenud. Teine legend räägib, et kaks inimest olla jäänud katku järel Vaida külasse. Üks mees Sibi talusse, uuema nimega Uuetoa ja üks mees Tõniksele. Rahvasuu räägib veel sellest, et Jüri kiriku pastor käskinud katku surnud inimeste luud vedada Lutekambri küüni. Terves kihelkonnas jäi ellu vaid 221 inimest. Rahvale oli tarvis jälle palju aastaid, et jõuda endisegi elujärjeni. 1726. aastal korraldati adramaarevisjon. Vaida mõisas on kirjas sellised talupoegade nimed, nagu Käba Thomas, Palli

Mart, Kolca Jürri, Rein Michel Mart, Niliski Jahn, Orwa Jahn, Ustallo Matz, Ustallo Andres, Korrosko Mart, Kivita Johann, Hinno Tõnno. Ehk on nii mõnigi nimi neist praegugi tuttava kõlaga. Pärast Põhjasõda muutusid olud hoopis teiseks. Rahvas langes pärisorjusesse, õigused kadusid sootumaks. Uut hoogu saab talumaadest karjamõisate loomine, millega saadi laiendada mõisa põlde. Sellest ajast on pärit: Sellemaggi-Selimäe = Vaida mõisa karjamõis; Kolo- Kolu = Kautjala karjamõis; Ikkaspallo-Ikaspalu = Kose-Uuemõisa karjamõis; Lehnenhof-Mullikmäggi-Mullikmäe = Anija karjamõis.

10. märtsil 1848. aastal avati Tallinna-Paide postitee Vaida postijaam, kus sai hobuseid vahetada, et parandada Tallinna ja Paide vahelisi viletsate posti- ja reisiolusid. Eriti kõva tõllaga kihutaja olnud Kose-Uuemõisa mõisnik.

Vaida küla oli mõisa valduses kuni talude päriks ostmiseni. Vaida mõisa omanik parun von Pahlen alustas sookuivendusega. Üks kolmest esimesest Eestis rajatud dreanaaž-süsteemist asub Vaidas, endisest Vaida kõrtsist 150 m kagus. Sillaotsa talu maadel. Inglismaalt tellitud rennikujulised torud jõudsid Vaita 1852. aastal. Järgmisel suvel rajati üle üle 10 vakamaa dreanaazi. (umbes 1, 8 hektarit) *Missioni lehhe Lissa Nr. 13, 1860, 27 Paastokuu päwal.-Teaandmised Jürri kihhelkonda Waida mõisa wöetakse tõmehhi soomaad harrima, ja lubbatakse hea üllespidamine murretseda, pri sömine ja tubli töteggiale 30, 40, 45 rubla h. suil palka anda, Ma herrimine hakkab Jürripäwast, ja kes töle tahtwad minna rutuga aegsaste kaupa teggema.*

Säilinud vanad kuivendusdreenid on praeguseni töökorras, avastati 1958. aastal. Leiul on põllumajandusajalooline väärtus kogu Euroopa ulatuses. Mõisatöö oli raske ja loomulikult tõi selline ränk olukord kaasa talupoegade rahulolematuse. 1858. aasta nn. Mahtra sõja talurahvarahutuste kogu juurdlus anti kubernerile käsul komisjonile, mille esimeheks oli Vaida mõisnik kreisisaadik Parun von A. Pahlen. Vaidas keeldusid talupojad mõisale abitegusid tegema.

1867. aastal rajati Vaidas kool, algab hariduse andmise ajalugu. Põhjaliku kooli ajaloo on koostanud August Nahkur.

Algas talude päriks ostmine ja talude väljaviimine külast.

1896. aastal leiti Paali talu maalt maantee äärest otse hoonete juurest rahaare: 447 münti ja 1 spiraalkäevõru.

1905. aastal algasid Vaidas jällegi talurahvarahutused. Vaida mõisnik Unger-Sternberg rikkus pidevalt mõisatöolistega sõlmitud lepingu tingimusi ja ähvardas rahulolematuid Siberisse saata. 2. mail puhkes streik, mis levis edasi Perilasse ja Pikaveresse. Mõisa maja põletati. Mõisa maa läks Maa Pangale. 1910. aastal ostis Vaida mõisa maad 123 hektarit Jaan Tõnis Saar.

Möödunud sajandi 20. ja 30. aastatel elas küla oma elu. Enamik talusid oli välja ostetud. Külast oli välja viidud Kööba, Tõnuhansu, Kivita ja teised talud. Võeti aktiivselt osa seltside tegevusest. Vaida kogukonna seltskondlikud organisatsioonid: Isamaaliidu Vaida osakond, Kaitseliidu üksik rühm, Vaida Majandusühisus, Vaida Kindlustusselts, Vaida Vabatahtlik Tuletõrje Ühing. Vaida Noorte Ühing. 1918. aastal alustas tegutsemist Vaida-Kautjala selts Ilmarine. Tegutses orkester, Jaan Saar andis 1000 krooni pillide ostmiseks. Tehti näitemängu. 1923. aastal registreeriti raamatukogu.

1926. aastal ehitati Vaida Piimaühingu meierei ja 1930. aastal sai valmis Vaida Majandusühisuse kauplus. 1936. aasta ärde revideerimise aktis on Vaida külas: 3 kauplust, 2 jahuveskit, saeveski, villakraasimise ja ketramise tööstus, ühispiimatalitus, bensiinihoiu koht.

25. veebruari 1939 kirjaga on Harju Maavalitsuse Administratiivosakond teatanud Rae Vallavalitsusele muutmisele tulevate külade nimed: Vaida Uusküla nimetada Uuskülaks ja Vaida Vanaküla Vaida külaks. Volikogu otsustab, et kuna külad kuuluvad maakorralduse piirkonda, mille tõttu muutuvad külade senised piirid ja talude senised asukohad, võiksid mõlemad külad kanda ühist nime, kuna need moodustavad ühise terviku. 1. juuni 1940 aasta seisuga kuuluvad Vaida-Aruvalla kogukonda Vaida I, Vaida II, Vaida III, Vaida IV, Aruvalla I ja Aruvalla II küla. Maakorraldus jäi kahjuks Vaidas läbi viimata. Vanad kaardid korjati ära ja uusi ei jõutud kätte anda.

Rahulik elu kestis kuni 1941. aastani. 14. juulil lasti hävituspataljoni poolt maha mitu inimest. See oli keeruline aeg. Väga paljud pidid maha jätma oma kodud. Valikuvõimalust ei olnud, kas saksa või vene armee või hoopiski mets. 1944. aastal õnnestus päris mitmel inimesel välismaale minna. Kes kodumaale jäid, pidid edasi elama.

Ja elu läkski edasi. 1944. aastal tehti taludest abimajandid, sovhoosid ja ühistud: Vaida Põllumajandusühistu Tõnikse tallu. Rae Sigadekasvatus sovhoos Saare talu maadele, Atsimäe Abimajand Atsimäe, Sirge ja Lingumäe

taludest, Toidukaubastu Abimajand Palli, Paali ja Peerna taludest. Siberi tee tuli ette võtta mitmel perel, oli arreteerimisi ja mahalaskmist. 1945. aastal loodi Vaida külanõukogu, mis muidugi hiljem likvideeriti. 1947. aastal asutati Atsimäele vene õppekeelega algkool. 1949. aasta aprill oli kolhooside tegemise aeg. Loodi kolhoosid Vaida, Kalevipoeg ja Rahvaste Sõprus. Kes kolhoosi ei tahtnud astuda, sel tuli lihtsalt ära minna. Linn tõmbas ja palju noori läks sinna. Kolhoosid ühinesid ja likvideeriti. Asemele tuli sovhoos. Algul Sommerlingi sovhoosi Vaida osakond. 1967. aastal moodustati Vaida sovhoos. Kogu küla elu juhtiski sovhoos.

1. mail 1977 jaotati Vaida küla kolmeks: Vaida alevik, Vaidasoo ja Suuresta küla. Algab talude taastamise aeg. 25. mail 1989 registreeriti esimene uustalunik Vaidas. Algab põllumajandusreform. 1. mail 1991 on Vaida sovhoosi maadel taastatud 30 talu. 1993. aastal reformitakse Vaida sovhoos. Sisuliselt likvideeritakse. Asemele tulevad aktsiaseltsid ja ühistud. Täna on suurimaks tööandjaks Vaidas puidufirma Balcas Eesti AS.

Tänases Vaidas on kakskeelne põhikool, sidejaoskond, kaks kauplust, raamatukogu, perearst. Küla areneb ja kasvab. Väga kuulsaid inimesi meil esile tõsta ei ole. Kuid siiski... Aruvalla mõisa tisleri ja aedniku Jüri Asuri tütar Sophie-Elisabeth 1872-1951 on Eduard Wiiralti ema; Vaida mõisas sündinud tuntud kodu-uuriija Oskar Raudmets endise nimega Labbi; Mihkel Piperal Vabadussõja soomusrongide diviisi majandusülem; Richard Erlich oli tuntud nimi omal ajal, kirjutanud mitu raamatut; Vambola Veinla, põllumajandusprofessor; baleriin Maire Looits. Hetkel kõige tuntum on panganduses tegev Indrek Neivelt.

Meil on sportlasi. Eesti meistrid - pikamaa jooksudes Vello Misler ja orienteerumises Tõnu Tänav.

Aga meil on ka omad rahvaluule kogujad. Eisenile kaastööd teinud Hannibal Kolga talust. Alfred Roosmann, kes rääkis müürimammast ja Madikse vaimust, pani kirja muistseid lugusi ja jutte Vaida vanast ajast.

Reet Raudkepp

Baltic Works OÜ on elektrimootorite isolatsioonmaterjale valmistav ettevõtte asukohaga Jüris.

Võetakse tööle

TÖÖLINE/SEKRETÄR

Kontoritöö osakaal umbes 20%

Kandideerimise eeldusteks:

- Eesti keel
- Soome ja/või inglise keel
- Arvuti kasutamise oskus (Word, Excel)
- Kohusetundlikkus ja täpsus
- Tõsine töösse suhtumine

TÖÖLINE

Kandideerimise eeldusteks:

- Eesti keel
- Kohusetundlikkus ja täpsus
- Tõsine töösse suhtumine

Pakume:

- Häid töötingimusi
- Motiveerivat töötasu
- Positiivset kollektiivi

Lisainformatsioon:

- Töökoht asub Jüris
- Mõlema töö puhul tuleb kasuks elukoht Jüris või selle vahetus ümbruses

Konkursist osavõtuks palume sooviavaldus ja CV esitada hiljemalt 26. jaanuariks 2004.

6801 780 Aruküla tee 59
6801 781 (faks) Rae vald
051 14 858 75301 Harjumaa
lauri.mallo@bw.ee

VALLA FOTO 2003

**Fotokonkurss
VALLA FOTO 2003
tööde esitamise tähtaeg
jaanuar 2004.**

Konkursist osavõtja peab olema Rae valla kodanik. Fotode soovitatav formaat on 15X20 (või suurem). Fotosid hinnatakse 4 kategoorias: loodusfoto, loomafoto, inimfoto, vabateemaline foto.

Fotod palun saata hiljemalt 2004. aasta jaanuarikuu lõpuks Jüri raamatukokku. Parematest töödest koostatakse näitus ning autoreid ootavad väikesed meened...

H.-V. Sepper
Huviklubi JüFo
Tel 05578167

TULE MEIEGA TANTSIMA!

Jätkuvad seltskonnatantsukursused täiskasvanutele.

Õpime valsse, tangot, foxi, rocki. Lisaks ilus muusika ja mõnus seltskond.

Treeningud toimuvad kolmapäeviti 19.30 - 21.00. Koguneme

21. jaanuaril kell 19.30
Rae Kultuurikeskuses.

Kaasa võta sõber ja hea tuju!

Tantsuõpetaja, Eve Aunver.
Info tel 055 666 038

LUGUPEETUD VALLAELANIK

Rae Vallavalitsuse kodanike vastuvõtt toimub
esmaspäeval 9- 13 ja 14 - 17 ning
kolmapäeval 14 - 18

Jüri alevik Aruküla tee 9, 75301 Harjumaal, tel 6056 750, faks 6056 750, info@rae.ee, www.rae.ee

ABB AS

kuulub juhtivasse tehnoloogiagruppi ABB, mis teenindab infrastruktuuri- ja tööstusettevõtteid energeetika- ja automaatika valdkonnas. ABB grupi ettevõtetes ligikaudu 100 riigis töötab 120 000 inimest. ABB alustas Eestis tegevust 1992.a, tänaseks töötab ettevõtte erinevates üksustes üle Eesti 500 inimest.

Võtame tööle elektrimasinate tehasesse Jüris:

MÄHISEVALMISTAJA**Tööülesanded:**

- mähiste valmistamine, katsetamine ja kontrollimine vastavalt kehtivatele nõuetele
- mittevastavuste avastamine enne mähiste üleandmist mähkimisse ning avastatud pisivigade kõrvaldamine

Nõudmised kandidaadile:

- hea tehniline taip
- kiire õppimisvõime
- paindlikkus, täpsus ja hea tähelepanuvõime
- teadmised ja kogemused elektrotehnikast
- valmisolek töötada kolmes vahetuses

Kasuks tuleb:

- tehniline haridus
- töökogemus CNC pingi operaatorina
- erialane töökogemus
- eesti, vene ja soome keele oskus suhtlustasandil

Pakume:

- tööalast väljaõpet
- huvitavat ja vastutusrikast tööd rahvusvahelises firmas
- kaasaegset töökeskkonda ja töövahendeid

Lisainfo telefonil: 6801 723; 056 801 723,

töödejuhataja Ando Astor

Kirjalik sooviavaldus ja CV

saata hiljemalt

23. jaanuariks 2004

Riina Padar, ABB AS,

Aruküla tee 59,

75301 Tallinn

Faks 6 801 711

e-post: riina.padar@ee.abb.com

**Kinnisvarabüroo
ostab ja otsib maad
Rae vallas.**

**66160 66; 056604450;
vara@kinnisvaraplaza.ee;
Tallinn, Endla 23.**

**Tallinn a
Tervisekaitsetalituse
Harjumaa osakonnal
(Narva mnt. 48, Tallinn)
uued vastuvõtujud:
E 14.00 - 18.00
N 09.00 - 12.00.**

**OSAÜHING
ROSEN**

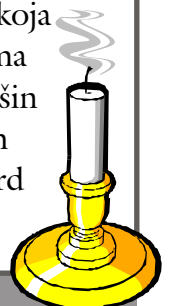
osutab õigusabi
suhetes kohaliku
omavalitsusega.

Tel. 051 78 387, fax 06048841,
e-mail: rosenltd@wavecom.ee

Meelis Rosenfeld
Juhatuse liige

**DETSEMBRIKUUS
registreeritud surmad:**

Aino Otto
Richard Lumiste
Helvi Pottisep
Lembit Nestor
Aleksandra Riikoja
Rudolf Kaarma
Stepan Tšerkašin
Julius Tamm
Jaan-Meinhard
Pästlane

VÄLJAANDJA: RAE VALLAVALITSUS

Rae Sõnumitesse minev info saada iga kuu 17. kuupäevaks meiliaadressile sonumid@rae.ee või helista telefonil 605 6762.
Kujundus ja trükk: OÜ GRAFICA MALEN tel./fax 6563 604.